

Periodontoloji Kliniğine Başvuran Hastalarda Sistemik Hastalıkların Görülme Sıklıkları

Frequency of Medical Conditions of Patients in Periodontology Clinic

Gülnur EMİNGİL

Ege Üniversitesi, Dişhekimliği Fakültesi, Periodontoloji AD, İzmir

Özet

Amaç: Periodontal tedavi öncesi hastanın tıbbi öyküsünün alınması, başarılı olmasını beklediğimiz tedavi planlaması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, periodontoloji kliniğimize başvuran bireylerde var olan tıbbi sorunların sıklıklarını belirlemek ve en sık karşılaştığımız sistemik hastalıkları ortaya koymak amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışma grubunu Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Anabilim Dalı kliniğine periodontal tedavi gereksinimi ile başvuran, yaşları 11-82 arasında değişen, 385'i kadın ve 325'i erkek olmak üzere toplam 713 hasta oluşturmuştur. Tüm hastaların tıbbi öyküleri standart anketler aracılığı ile sözlü olarak alınmıştır.

Bulgular: Çalışma grubunu oluşturan 713 bireyin 324'ünde (%45,4) sistemik hastalık öyküsünün bulunduğu saptanmıştır. Sistemik hastalıkların sıklığının yaşın artışına paralel olarak artış gösterdiği, 50 yaş ve üzerindeki hastaların %70'den fazlasının sistemik hastalığı olduğu bulunmuştur. Bu hastalıklar arasında en sık rastlanılan sistemik hastalığın kalp-damar hastalıkları (%22,02) olduğu belirlenmiştir. Sık karşılaşılan kalp-damar hastalıkları içerisinde hipertansiyon, en sık (%59,2) rastlanılan hastalık olmuştur. Sistemik hastalıklar arasında, ikinci en sık rastlanılan hastalık ise hepatitlerdir (%11,78). Hepatitli hastaların yaklaşık %70'inin hepatit B taşıyıcısı olduğu saptanmıştır. İlaç alerjileri (%6,45) ve diyabet (%5,61) en sık rastlanılan diğer tıbbi hastalıkları oluşturmuştur.

Sonuç: Bu araştırmanın sonuçları, hastanın tıbbi öyküsünün dikkatli bir şekilde alınmasının ve gerektiğinde tıbbi konsültasyon istenerek uygun tedavi planlaması yapılmasının gerekliliğine dikkat çekmektedir.

Anahtar sözcükler: tıbbi öykü, kalp-damar hastalığı, hepatit, ilaç alerjisi, diyabet

Abstract

Objectives: Assessing the medical history of patients before any periodontal treatment is a crucial part of the treatment. The aim of the present study was to examine the frequency of medical conditions in periodontal patients using a self-administrated health questionnaire.

Methods: Medical histories were obtained from a total of 713 periodontal patients consisting of 385 female and 325 male aged 11-82 in Ege University School of Dentistry Department of Periodontology using a standard self-administrated health questionnaire.

Results: Of 713 (45.4%) patients examined, 324 reported a positive finding in their medical history, with cardiovascular diseases (22.02%) and hepatitis (11.78%) being the most frequently found medical condition. Among the cardiovascular diseases, hypertension (59.2%) was observed to be most frequently seen disorder. Drug allergies and diabetes mellitus were other widely found medical disorders in this study group (6.45% and 5.61%, respectively). The frequency of medical conditions was found to increase with increasing age.

Conclusion: The results of the present study indicate that a thorough evaluation of the patient's medical history is an essential step in the management of periodontal patient.

Keywords: medical history, cardiovascular disease, hepatitis, drug allergy, diabetes mellitus

Periodontal hastalıklar toplumlarda oldukça yaygın görülen hastalıklardır.¹ Dişhekiminin periodontal hastalıkları başarılı olarak tedavi edebilmesinde tedavi planlamasının çok iyi yapılmış olması temeldir.² Tedavi planlamasını yapabilmek için gerek dental ve gerekse tıbbi yönden hastanın durumunun iyi irdelenmesi gereklidir.³ Hastanın tıbbi muayenesi, başarılı olmasını beklediğimiz tedavi planlaması açısından birçok yönden önem taşımaktadır.⁴ Eğer hastanın tıbbi sorunu periodontal hastalık ile ilişkili ise periodontal tedavi yaklaşımı ve tedavinin şekli ona göre seçilmelidir. Diğer taraftan, eğer tıbbi sorun periodontal tedavi esnasında hastanın genel sağlık durumunu riske atacak ise ve yapılacak girişim herhangi bir premedikasyon gerektiriyorsa tedavi planının ona göre yapılması gereklidir. Bir diğer önem taşıyan nokta, bütün hastalarda uyulması gereken sterilizasyon ve dezenfeksiyon şartlarının tıbbi sorunlu hastalarda daha da önem taşımasıdır. Bu nedenle tıbbi sorunun önceden bilinmesi ile, hekim hem kendini hem de sonra bakacağı hastaları koruyabilecektir. Bu nedenlerle, genelde dişhekimine, özelde ise periodontoloji kliniğine gelen hastanın tıbbi sorunlarının saptanması büyük önem taşımaktadır.

Günümüzde yaşam süresinin uzamasına paralel olarak, sistemik hastalığı bulunan farklı yaş grubundaki bireyler kliniğimize başvurmaktadır. Yapılan araştırmalarda, periodontoloji kliniğine başvuran hastalarda görülen sistemik hastalıkların insidansının %35 ile %56 arasında değiştiği ortaya konmuştur.⁵⁻¹⁴ Saptanan bu yüksek insidanslar nedeni ile, hangi hastalıklarla daha sık karşılaşıldığının bilinmesi ve periodontal tedavinin seyrini etkileyebileceğinden dolayı gerekli müdahalelere tedavi planlamasında yer verilmesi önem taşıyacaktır.

Bu araştırmada, periodontoloji kliniğimize başvuran bireylerde var olan tıbbi sorunların sıklıklarını belirlemek ve en sık karşılaştığımız sistemik hastalıkları ortaya koymak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Çalışma grubumuzu Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Anabilim Dalı kliniğine 1998-2000 yılları arasında periodontal tedavi gereksinimi ile başvuran, yaşları 11-82 arasında değişen, 385'i kadın ve 325'i erkek toplam 713 hasta oluş-

turdu. Tüm hastaların tıbbi öyküleri standart anketler aracılığı ile sözlü olarak alındı. Hazırlanan standart anketlerde tıbbi hastalıkların tipleri şu şekilde gruplandırıldı: Kalp-damar hastalıkları (hipertansiyon, iskemik kalp hastalığı, aritmi, konjestif kalp yetmezliği, mitral yetmezlik, miyokard enfarktüsü), diyabet, anemi, böbrek ve karaciğer hastalıkları, hepatit, ilaç alerjileri ve diğer hastalıklar. Diğer hastalıklar, yukarıda belirtilen hastalık kategorilerine girmeyen hastalıkların oluşturduğu gruptur. Hasta grubunda saptanan diğer hastalıkları epilepsi, Down sendromu, tüberküloz, Behçet hastalığı, romatoid artrit, osteoporöz oluşturmaktaydı.

Bulgular

Tablo 1'de Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji kliniğine başvuran hastalarda saptanan sistemik hastalıkların görülme sıklıkları izlenmektedir. Bu hastalıklar arasında en sık rastlanılan sistemik hastalığın kalp-damar hastalıkları (%22,02) olduğu bulunmuştur. Sık karşılaşılan kalp-damar hastalıkları içerisinde hipertansiyon, iskemik kalp hastalığı, aritmi, konjestif kalp yetmezliği, mitral yetmezlik, miyokard enfarktüsü bulunmaktadır. Bu hastalıklar içerisinde en sık rastlanılan ise hipertansiyon olup, hipertansiyon kalp-damar hastalıklarının %59,2'sini oluşturmuştur. Sistemik hastalıklar arasında, ikinci en sık rastlanılan hastalık ise hepatitlerdir (%11,78). Hepatitli hastaların yaklaşık %70'inin hepatit B taşıyıcısı olduğu saptanmıştır. İlaç alerjileri (%6,45) en sık rastlanılan diğer tıbbi durumu oluşturmuştur. En çok alerji belirtilen ilaç penisilin, daha sonra gelen ise sülfanamid grubu ilaçlar olmuştur. İncelenen hasta grubunda diyabetin %5,61 oranında bulunduğu saptanmıştır.

Tablo 1. Periodontoloji kliniğine başvuran hastalarda sistemik hastalıkların dağılımı (Hasta sayısı ve %).

Hastalık	Erkek n (%)	Kadın n (%)	Toplam n (%)
Kalp-damar hastalığı	62 (39,5)	95 (60,5)	157 (22,02)
Hepatit	40 (47,6)	44 (52,4)	84 (11,78)
İlaç Alerjisi	17 (37,0)	29 (63,0)	46 (6,45)
Diyabet	18 (45)	22 (55)	40 (5,61)
Böbrek-Karaciğer Hastalıkları	13 (41,9)	18 (58,1)	31 (4,35)
Anemi	4 (26,7)	11 (73,3)	15 (2,10)
Diğer	10 (37,0)	17 (63,0)	27 (3,78)